

PROVINCIAAL
ONDERWIJS
VLAANDEREN

Provinciaal Onderwijs Vlaanderen

Doelenpakket

Vak 2DA - bedrijf en organisatie

2de graad SO

Dubbele finaliteit

Specifieke vorming

Uitgangspunten

Het pedagogisch project is de motor van het schooleigen curriculum

Het pedagogisch project van de school bepaalt welke accenten er worden gelegd en welke keuzes er worden gemaakt bij de opbouw van het schooleigen curriculum.

- **Eerste graad**
Het is de school die bepaalt welke eindtermen binnen eenzelfde vak/vakkenclusters en binnen dezelfde onderwijstijd geïntegreerd worden aangeboden. De lessen differentiatie worden ingevuld als een remediëring en een verdieping van onderdelen van de basisvorming (eindtermen) of als een verdieping in klassieke talen.
Aan de lessen van de basisopties-pakketten in het 2e jaar worden leerplandoelen van de POV leerplannen basisopties-pakketten gekoppeld.
- **Tweede/derde graad**
Het is de school die bepaalt welke onderwijsdoelen, ongeacht het eindtermen, cesuurdoelen, specifieke eindtermen of onderwijsdoelen (voor de onderdelen) van de beroepskwalificatie(s) betreft, binnen eenzelfde vak/vakkenclusters en binnen dezelfde onderwijstijd geïntegreerd worden aangeboden.

Leerplandoelen zijn minimumdoelen

Het leerplan legt minimumdoelen vast, die resulteren in een minimum aan kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes die de leerlingen moeten bereiken. Een school bepaalt zelf wat ze bovenop deze minimumdoelen aan bod wil laten komen in de lessen. Ook de onderwijsmethode kiest de school zelf.

Het leerplan gebruikt de taxonomie van Bloom

Het beheersingsniveau van elk doel wordt gekoppeld aan de taxonomie van Bloom. Op die manier hanteren de leraren een gelijkaardig begrippenkader doorheen het leerplan van de basisvorming en de leerplannen van het specifieke gedeelte. Elk leerplandoel bestaat uit een competentiegerichte formulering van het doel waarbij het handelingswerkwoord evalueerbaar gedrag uitdrukt. De volgende handelingswerkwoorden, onderverdeeld in zes categorieën, komen voor:

- **Onthouden**
De leerling onthoudt het materiaal zoals het gepresenteerd is. Het gebruikte werkwoord is herkennen.
- **Begrijpen**
De leerling voegt iets toe aan kennis (een eigen voorbeeld geven), voert een bewerking uit op kennis (een logische conclusie afleiden) of legt verbanden tussen voorkennis en nieuwe kennis (een oorzaak-gevolg relatie geven). Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: aanvullen, beschrijven, bespreken, illustreren, relaties leggen tussen, onderbouwen, onderscheiden, ordenen, toelichten, verklaren, vergelijken, verwoorden, ...
- **Toepassen**
De leerling voert oefeningen uit of lost problemen op. Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: beheren, bepalen, berekenen, demonstreren, gebruiken, hanteren, handelen, herleiden, lokaliseren, oplossen, rekenen, gedrag stellen, toepassen, uitvoeren, uitwerken,

voorstellen, ...

- Analyseren

De leerling kan een geheel verdelen in onderdelen en bestuderen hoe de onderdelen aan elkaar en aan het geheel gerelateerd zijn en hoe ze elkaar beïnvloeden. Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: analyseren, benoemen, beschrijven, het geven van een redenering, onderscheiden, onderzoeken, ordenen, verwerken, verwoorden, ...

- Evalueren

De leerling kan een oordeel geven en dat oordeel onderbouwen aan de hand van criteria en standaarden. Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: beargumenteren, beoordelen, bijsturen, evalueren, maken keuzes, reflecteren, ...

- Creëren

De leerling bedenkt een alternatieve hypothese of een eigen aanpak om een taak uit te voeren of maakt nieuwe, originele producten. Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: produceren, zich creatief uitdrukken, ideeën genereren, creëren, ontwerpen, ...

Status van een leerplandoel

- AEE = aanbieden / evalueren / eindverantwoordelijke

De leraar van dit leerplandoel biedt het leerplandoel aan binnen het eigen vak/de activiteit en heeft de verplichting om dit leerplandoel mee te nemen in de evaluatie. Ingeval een AEE leerplandoel aan meerdere leraren/vakken is toegekend zal iedere leraar/vak dit leerplandoel binnen de eigen vakspecifieke context aanbieden en evalueren.

- AE = aanbieden / evalueren

De leraar van dit leerplandoel biedt het leerplandoel aan binnen het eigen vak/de activiteit en komt samen met de eindverantwoordelijke(n) tot een gemeenschappelijke evaluatie van dit leerplandoel.

- A = aanbieden

De leraar van dit leerplandoel biedt het leerplandoel aan binnen het eigen vak/de activiteit met het oog op verankering van de kennis/vaardigheid/attitude zonder dit leerplandoel mee te nemen in de evaluatie. Evalueren kan enkel als de status van het leerplandoel in onderling overleg met de AEE verantwoordelijke wordt aangepast.

AEE:

BO01

De leerlingen communiceren mondeling en functioneel in het Nederlands, Frans en Engels.

Beheersingsniveau Bloom: creëren

AEE:

BO02

De leerlingen communiceren schriftelijk en functioneel in het Nederlands, Frans en Engels.

Beheersingsniveau Bloom: creëren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Competenties gericht op het vakgebied

BO03

De leerlingen gebruiken functioneel kantoorapparatuur en kantoorsoftware in functie van een administratief proces.

Kennis

Bedrijfsadministratie - *Pro*

Digitaal gegevensbeheer - *Pro*

Dossierbeheer - *Pro*

Agendabeheer - *Pro*

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Competenties gericht op een boekhoudkundige verwerking van documenten

BO04

De leerlingen stellen verkoopfacturen op.

Kennis

Kostprijsberekening - *Pro*

Analytische bedrijfsboekhouding - *Pro*

BTW

Structuren en organisatie van boekhouddiensten - *Pro*

Factuur

Wetgeving op de boekhouding en jaarrekening in functie van de studierichting. - *Pro*

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Competenties gericht op een boekhoudkundige verwerking van documenten

BO05

De leerlingen stellen creditnota's op.

Kennis

Creditnota

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Competenties gericht op een boekhoudkundige verwerking van documenten

BO06

De leerlingen controleren aankoopfacturen, aankoopdocumenten en binnenkomende creditnota's.

Kennis

Prijsaanvraag, offerte, bestelbon, orderbevestiging, leveringsbon, factuur en creditnota

Beheersingsniveau Bloom: evalueren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Competenties gericht op een boekhoudkundige verwerking van documenten

BO07

De leerlingen vergelijken de onderlinge overeenstemming van aankoopdocumenten.

Kennis

Prijsaanvraag, offerte, bestelbon, orderbevestiging, leveringsbon, factuur en creditnota

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Competenties gericht op een boekhoudkundige verwerking van documenten

BO08

De leerlingen ontleden de documenten van het koopproces.

Kennis

Prijsaanvraag, offerte, bestelbon, orderbevestiging, leveringsbon, factuur en creditnota

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Competenties gericht op een boekhoudkundige verwerking van documenten

BO09

De leerlingen controleren documenten in een enkelvoudige boekhouding aan de hand van aangereikte criteria met behulp van een rekenblad.

Kennis

Kasdocumenten, bankafschriften, aankoop- en verkoopdocumenten

Principe van enkelvoudige boekhouding - *Pro*

Beheersingsniveau Bloom: evalueren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Competenties gericht op een boekhoudkundige verwerking van documenten

BO10

De leerlingen coderen documenten in de enkelvoudige boekhouding met behulp van een rekenblad.

Kennis

Boekhoud- en betalingssoftware - *Pro*

Minimum Algemeen Rekeningstelsel - *Pro*

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Competenties gericht op een boekhoudkundige verwerking van documenten

BO11

De leerlingen registreren documenten in de enkelvoudige boekhouding met behulp van een rekenblad.

Kennis

Aankoop- en verkoopdocumenten
Boekhoud- en betalingssoftware - *Pro*
E-procurement - *Pro*

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Competenties gericht op een boekhoudkundige verwerking van documenten

BO12

De leerlingen controleren documenten in een dubbele boekhouding aan de hand van aangereikte criteria met behulp van boekhoudsoftware.

Kennis

Jaarrekening - *Pro*
Kasdokumenten, bankafschriften, aankoop- en verkoopdocumenten
Kennis van algemene boekhouding
Vormvereisten, verantwoordingsstukken en bewaringstermijn - *Pro*

Beheersingsniveau Bloom: evalueren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Competenties gericht op een boekhoudkundige verwerking van documenten

BO13

De leerlingen coderen digitale documenten in de boekhouding met behulp van boekhoudsoftware.

Kennis

Aankoop- en verkoopdocumenten

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Competenties gericht op een boekhoudkundige verwerking van documenten

BO14

De leerlingen registreren digitaal documenten in de boekhouding met behulp van boekhoudsoftware.

Kennis

Aankoop- en verkoopdocumenten

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Competenties gericht op een boekhoudkundige verwerking van documenten

BO15

De leerlingen beheren digitaal klanten- en leveranciersbestanden.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Competenties gericht op een boekhoudkundige verwerking van documenten

BO16

De leerlingen lichten verplichtingen m.b.t. RSZ toe in functie van de sociale en fiscale aangiftes.

Kennis

RSZ en bedrijfsvoorheffing

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Competenties gericht op een boekhoudkundige verwerking van documenten

BO17

De leerlingen lichten verplichtingen m.b.t. bedrijfsvoorheffing toe in functie van de sociale en fiscale aangiftes.

Kennis

Digitale instrumenten voor e-government - *Pro*

Arbeids- en sociaal zekerheidsrecht - *Pro*

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Competenties gericht op een ondersteuning van de afdeling HR

BO18

De leerlingen zoeken een gepaste vacature voor een opgegeven cv.

Kennis

Vacatures, cv's en motivatiebrieven

Functiebeschrijving en functieprofiel - *Pro*

Sollicitatieproces - *Pro*

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Competenties gericht op een ondersteuning van de afdeling HR

BO19

De leerlingen zoeken een gepaste vacature voor een eigen (studenten)job.

Kennis

Vacatures, cv's en motivatiebrieven

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Competenties gericht op een ondersteuning van de afdeling HR

BO20

De leerlingen stellen een eenvoudig cv en motivatiebrief op.

Kennis

Vacatures, cv's en motivatiebrieven

Beheersingsniveau Bloom: creëren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Competenties gericht op een ondersteuning van de afdeling HR

BO21

De leerlingen ontleden een arbeidsovereenkomst.

Kennis

Soorten arbeidsovereenkomsten

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Competenties gericht op een ondersteuning van de afdeling HR

BO22

De leerlingen stellen een eenvoudige loonberekening op.

Kennis

Loonadministratie - *Pro*

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Competenties gericht op een ondersteuning van de commerciële afdeling

BO23

De leerlingen begeleiden de klant tijdens een verkoop.

Kennis

Principes van klantvriendelijkheid

Verkooptechnieken

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Competenties gericht op een ondersteuning van de commerciële afdeling

BO24

De leerlingen maken commerciële documenten op.

Kennis

Prijsaanvraag, offerte, bestelbon, orderbevestiging, leveringsbon, factuur en creditnota

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Competenties gericht op een ondersteuning van de commerciële afdeling

BO25

De leerlingen controleren commerciële documenten.

Kennis

Prijsaanvraag, offerte, bestelbon, orderbevestiging, leveringsbon, factuur en creditnota

Beheersingsniveau Bloom: evalueren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Competenties gericht op administratieve ondersteuning van goederentransport

BO26

De leerlingen ontleden een eenvoudig transportdossier.

Kennis

Transportdocumenten per transportmodus - *Pro*

Transportverzekeringen - *Pro*

Verschillende vervoersmodi

Reglementering voor het internationaal goederenvervoer - *Pro*

Organisatie van de nationale en internationale logistieke keten - *Pro*

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Generieke competenties

GEC01

De leerlingen werken in een teamverband met aandacht voor de organisatiecultuur, communicatie en procedures.

Met inbegrip van context

Dit leerplandoel wordt in samenhang met een leerplandoel eigen aan de studierichting gerealiseerd.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Generieke competenties

GEC02

De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.

Met inbegrip van context

Dit leerplandoel wordt in samenhang met een leerplandoel eigen aan de studierichting gerealiseerd.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Generieke competenties

GEC03

De leerlingen handelen economisch en duurzaam.

Met inbegrip van context

Dit leerplandoel wordt in samenhang met een leerplandoel eigen aan de studierichting gerealiseerd.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Generieke competenties

GEC04

De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch.

Met inbegrip van context

Dit leerplandoel wordt in samenhang met een leerplandoel eigen aan de studierichting gerealiseerd.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Vakattitudes

VAT01

De leerlingen gaan respectvol om met anderen. ° (attitudinaal)

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Vakattitudes

VAT02

De leerlingen houden het werkoppervlak ordelijk en net. ° (attitudinaal)

AEE: Leerplandoel specifieke vorming cesuurdoel | 2DA

Wetenschapsdomein economie

Algemene economie

SV16.07

De leerlingen leiden grafisch de individuele en collectieve vraag- en aanbodcurve af.

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming cesuurdoel | 2DA

Wetenschapsdomein economie
Toegepaste bedrijfswetenschappen en recht

SV16.12

De leerlingen voeren op basis van courante bedrijfsactiviteiten een dubbele boekhouding van beginbalans tot eindbalans.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming cesuurdoel | 2DA

Wetenschapsdomein economie
Toegepaste bedrijfswetenschappen en recht

SV16.13

De leerlingen vergelijken courante ondernemingsvormen op basis van aansprakelijkheid, administratie en fiscaliteit.

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

